

Zveza društev diabetikov Slovenije

Kamniška ulica 25, 1000 Ljubljana, Slovenija

Tel.: 01 430 54 44

Faks: 01 430 54 54

Poslovni račun: NLB SI56 0208 3002 0111 473

E-pošta: sloda@siol.net

www.diabetes-zveza.si

Datum: 7. 10. 2022

SVETOVNI DAN SLADKORNE BOLEZNI

Mednarodna diabetična zveza (IDF) in Svetovna zdravstvena organizacija (WHO) sta leta 1991 razglasili **svetovni dan sladkorne bolezni (SDSB)** kot odziv na vse večjo zaskrbljenost zaradi naraščajoče grožnje za zdravje, ki jo predstavlja sladkorna bolezen. Svetovni dan sladkorne bolezni je uradni dan Združenih narodov postal leta 2006, ko je bil sprejet v okviru resolucije 61/225 generalne skupščine Združenih narodov. Vsako leto ga obeležujemo **14. novembra**, ko se spominjamo rojstva sira Fredericka Bantinga, ki je leta 1922 skupaj s Charlesom Bestom odkril inzulin.

Svetovni dan sladkorne bolezni je največja kampanja osveščanja o sladkorni bolezni po vsem svetu; v več kot 160 državah vsako leto doseže več kot eno milijardo ljudi. Kampanja opozarja na težave, ki so za svet sladkorne bolezni izjemno pomembne, in bolezen ohranja trdno v središču pozornosti javnosti in politike.

Cilj kampanje svetovnega dneva sladkorne bolezni je postati:

- platforma za spodbujanje podpore skozi vse leto;
- globalni spodbujevalec podpiranja pomena usklajenih in usmerjenih ukrepov;
- način spoprijemanja s sladkorno boleznijo kot globalno zdravstveno težavo.

Kampanja uporablja **logotip modrega kroga**, ki je bil sprejet leta 2007 po sprejetju resolucije ZN o sladkorni bolezni. Moder krog je globalni simbol ozaveščenosti o sladkorni bolezni. Ponazarja enotnost svetovne skupnosti sladkornih bolnikov kot odziv na epidemijo sladkorne bolezni.

Kampanja svetovnega dneva sladkorne bolezni je vsako leto osredotočena na izbrano temo, ki je aktualna eno leto ali več zaporednih let. Tema svetovnega dneva sladkorne bolezni za obdobje 2021–2023 je **dostop do zdravljenja sladkorne bolezni**.

DOSTOP DO ZDRAVLJENJA SLADKORNE BOLEZNI

Tema **svetovnega dneva sladkorne bolezni** za obdobje 2021–2023 je **dostop do zdravljenja sladkorne bolezni**.

- Na milijone sladkornih bolnikov po vsem svetu nima dostopa do zdravljenja.
- Osebe s sladkorno boleznijo potrebujejo stalno oskrbo in pomoč pri obvladovanju svoje bolezni in preprečevanju zapletov.

Ne moremo več čakati:

- da bodo zdravila, tehnologije, podpora in oskrba postali dostopni vsem osebam s sladkorno boleznijo, ki jih potrebujejo;
- da bodo vlade povečale naložbe v zdravljenje in preprečevanje sladkorne bolezni.

Stota obletnica odkritja inzulina predstavlja edinstveno priložnost, da močno spremenimo življenje več kot 530 milijonom oseb s sladkorno boleznijo in več milijonom oseb, ki spadajo v tvegano skupino.

IZOBRAŽEVANJE ZA VARNO PRIHODNOST

Vse več ljudi, ki zbolijo za sladkorno boleznijo, pomeni čedalje večjo obremenitev sistemov zdravstvenega varstva. Zdravstveni delavci morajo biti usposobljeni za zgodnje odkrivanje in diagnosticiranje bolezni in morajo zagotoviti najboljšo možno oskrbo, osebe s sladkorno boleznijo pa morajo imeti dostop do stalnega izobraževanja, da bodo razumele svojo bolezen in jo bodo lahko same obvladovale na vsakodnevni ravni, saj je to nujno za ohranitev njihovega zdravja in za preprečevanje zapletov.

Izobraževanje za varno prihodnost je tema drugega leta kampanje ob svetovnem dnevu sladkorne bolezni v obdobju 2021–2023. Aktivnosti bodo osredotočene na poudarjanje potrebe po boljšem dostopu do kakovostnega izobraževanja o sladkorni bolezni za zdravstvene delavce in osebe s sladkorno boleznijo.

Mednarodna diabetična zveza je zavezana omogočanju priložnosti za posredovanje znanja vsem, ki so v stiku s sladkorno boleznijo. Na voljo je [nova spletna platforma](#) z brezplačnimi interaktivnimi tečaji, ki sladkornim bolnikom in njihovim skrbnikom pomagajo razumeti to bolezen in jo obvladovati. [Šola sladkorne bolezni, ki jo organizira Mednarodna diabetična zveza \(IDF School of Diabetes\)](#), zdravstvenim delavcem omogoča izbor brezplačnih in vrhunskih spletnih

tečajev, s katerimi se lahko seznanijo z različnimi vidiki obvladovanja in zdravljenja sladkorne bolezni.

Zveza društev diabetikov Slovenije je pripravila vrsto [izobraževalnih](#) gradiv in videov, ki si jih lahko ogledate na teh povezavah:

<https://www.diabetes-zveza.si/izobrazevalne-vsebine-2/izobrazevalne-vsebine/>

<https://www.diabetes-zveza.si/izobrazevalne-vsebine-2/samoobvladovanje-sb/>

<https://www.diabetes-zveza.si/izobrazevalne-vsebine-2/zapleti/>

<https://www.diabetes-zveza.si/izobrazevalne-vsebine-2/vadba-za-boljse-pocutje/>

Pripravljajo pa se tudi nova izobraževanja preko spletnih orodij.

PODATKI IN ŠTEVILKE

V poročilu Mednarodne diabetične zveze o sladkorni bolezni **IDF Diabetes Atlas** so predstavljene najnovejše številke, informacije in napovedi globalnega vpliva sladkorne bolezni.

- Leta 2021 je bilo na svetu **537 milijonov odraslih** oseb s sladkorno boleznijo (1 od 10). Številka naj bi se do leta 2030 povečala na **643 milijonov**, do leta 2045 pa na **783 milijonov**.
- Skoraj **vsak drugi odrasli (44 %)** s sladkorno boleznijo nima postavljene diagnoze (240 milijonov). Največ ljudi ima sladkorno bolezen tipa 2.
- Več kot **trije od štirih bolnikov** živijo v državah z nizkimi ali srednje visokimi prihodki.
- Pri **541 milijonih odraslih** obstaja povečano tveganje za razvoj sladkorne bolezni tipa 2.
- Več kot **1,2 milijona otrok in najstnikov** (torej starih do 19 let) trpi za sladkorno bolezen tipa 1.
- Sladkorna bolezen je v letu 2021 povzročila **6,7 milijona smrti**.
- Sladkorna bolezen je v letu 2021 povzročila za vsaj **966 milijard ameriških dolarjev izdatkov za zdravstveno varstvo**, kar predstavlja 9 % vseh izdatkov za zdravstveno varstvo na svetu.
- **Vsak šesti živorojeni otrok (21 milijonov)** je med nosečnostjo izpostavljen visoki ravni krvnega sladkorja (hiperglikemiji).

DOSTOP DO ZDRAVLJENJA SLADKORNE BOLEZNI: KDAJ, ČE NE ZDAJ?

Tema svetovnega dneva sladkorne bolezni za obdobje 2021–2023 je **dostop do zdravljenja sladkorne bolezni**.

Sto let po odkritju inzulina na milijone oseb s sladkorno boleznijo po svetu nima omogočenega dostopa do potrebne oskrbe. Osebe s sladkorno boleznijo potrebujejo stalno oskrbo in pomoč pri obvladovanju svoje bolezni in pri preprečevanju zapletov.

Stota obletnica odkritja inzulina predstavlja edinstveno priložnost, da močno spremenimo življenje več kot 460 milijonov oseb s sladkorno boleznijo in več milijonov oseb, ki spadajo v tvegano skupino. Svetovna skupnost oseb s sladkorno boleznijo je številčna, vplivna in odločna, da bo dosegla pomembne spremembe. Izziv moramo sprejeti.

Ključne komponente zdravljenja sladkorne bolezni zajemajo:

- **Dostop do inzulina:** sto let po odkritju inzulina na milijone oseb s sladkorno boleznijo po svetu nima omogočenega dostopa do potrebnega inzulina.
- **Dostop do peroralnih zdravil:** številne osebe s sladkorno boleznijo potrebujejo peroralna zdravila za obvladovanje svoje bolezni. V številnih državah z nizkimi in srednje visokimi prihodki ta ostajajo nedostopna ali predraga.
- **Dostop do samostojnega nadzora:** spremljanje krvnega sladkorja je ključni del zdravljenja sladkorne bolezni. Veliko oseb s sladkorno boleznijo nima dostopa do opreme in pripomočkov, ki so potrebni za ta namen.
- **Dostop do izobraževanja in psihološke podpore:** osebe s sladkorno boleznijo za obvladovanje svoje bolezni potrebujejo stalno izobraževanje. Številni nimajo dostopa do izobraževanja o sladkorni bolezni.
- **Dostop do zdrave hrane in varnih mest za vadbo:** osebe s sladkorno boleznijo ali tisti, pri katerih obstaja tveganje za bolezen, potrebujejo dostop do zdrave hrane in mest za vadbo. Oboje je ključnega pomena za zdravljenje in preprečevanje sladkorne bolezni.

NOVEMBRA POVEČAJTE OZAVEŠČENOST O SLADKORNI BOLEZNI!

Svetovni dan sladkorne bolezni je globalna priložnost, ko se osebe s sladkorno boleznijo, zdravstveni delavci, podporniki na področju sladkorne bolezni, mediji, splošna javnost in vladne organizacije združijo z namenom povečanja ozaveščenosti o sladkorni bolezni. Vaše sodelovanje – do 14. novembra in po njem – je za uspeh kampanje ključno. S sodelovanjem si lahko zagotovite čudovito izkušnjo, ki vas bo navdala izjemnim občutkom zadovoljstva!

Tema svetovnega dneva sladkorne bolezni v obdobju 2021–2023 je **dostop do zdravljenja sladkorne bolezni**.

Kako lahko sodelujete?

- **Podprite našo spletno peticijo**; tako boste izkazali svojo podporo in prispevali k boljšemu dostopu do zdravljenja sladkorne bolezni.
- **Povabite lokalnega ali državnega oblikovalca politik**, da boste povečali dostop do potrebnega zdravljenja vsem sladkornim bolnikom.
- Organizirajte dogodek »**Spoznavajte sladkorno bolezen**« na šolah.
- Organizirajte ali sodelujte na **lokalnih okroglih mizah na temo ozaveščenosti o sladkorni bolezni**.
- **Osvetlite** lokalno znamenitost, svoj dom ali službeni prostor **v modri barvi**.
- **Organizirajte aktivnost** s svojimi sodelavci.
- Predlagajte osebam z morebitnim tveganjem za sladkorno bolezen tipa 2, naj opravijo naš **spletni preizkus**.

Če so v vaši regiji ali skupnosti v veljavi smernice o omejevanju fizičnih stikov zaradi covid-19, lahko aktivnosti izvedete na spletu.